

Barcelona desplega un nou paquet de mesures per lluitar contra la violència masclista

- » Posa en marxa una nova mesura de govern que preveu incrementar en més d'1 milió d'euros el pressupost destinat al cobrir els serveis que detecten, atenen, recuperen les dones víctimes de violència, així com tots aquells programes dedicats a la prevenció
- » El sistema de recollida de dades s'unificarà i s'ampliarà, per obtenir una anàlisi en profunditat del fenomen de la violència, i per actuar de manera més eficaç
- » Es reforçaran els recursos humans i materials del dispositiu municipal d'atenció per violència masclista
- » El govern crearà un protocol de dol de ciutat, definit conjuntament amb els moviments feministes, que permeti visualitzar el rebuig institucional a la violència

L'alcaldeessa de Barcelona, Ada Colau, i la regidora de Cicle de Vida, Feminismes i LGTBI, Laura Pérez han presentat avui tot un conjunt de mesures per lluitar contra la violència masclista que es portaran al proper plenari del Consell Municipal en forma de mesura de govern. La violència masclista és un dels problemes socials de més gran abast, que en els últims anys ha anat en augment. **“Si en qualsevol altre col·lectiu es produïssin els mateixos assassinats de persones només pel fet de ser d'aquell col·lectiu, ens trobaríem en una situació d'alarma institucional que mobilitzaria tot tipus de recursos”**, ha explicat l'alcaldeessa, tot recordant que a la ciutat de Barcelona, al llarg de l'any 2014 van ser assassinades 9 dones, i en el que portem de 2015 han estat assassinades 5 dones més. Per altra banda, als Jutjats de Violència sobre la Dona de Barcelona es van interposar un total de 4.706 denúncies per lesions l'any 2014. Per aquest motiu, Colau ha situat les polítiques contra la violència masclista com a **“prioritàries i transversals”** per al govern municipal. Una de les primeres visualitzacions d'aquest posicionament institucional és la campanya de rebuig a les violències masclistes que ja està al carrer i que ha impulsat el consistori amb motiu de la celebració del dia internacional per l'eliminació de la violència vers les dones, el 25N.

L'Ajuntament de Barcelona ha anat incrementant al llarg dels darrers 10 anys el pressupost destinat als serveis de prevenció, detecció, atenció i recuperació de dones víctimes de violència i dels seus fills i filles. En el pressupost de 2015 la partida ha estat de 4.708.638 euros. Això no obstant, el govern municipal considera que cal enfortir encara més i de manera

urgent el sistema de detecció, atenció, recuperació i prevenció de les violències masclistes a la ciutat. Per aquest motiu, a través de la mesura de govern *“Millora del sistema per l’abordatge integral de les violències masclistes a Barcelona”*, el govern municipal preveu activar un increment pressupostari progressiu per a aquests programes i serveis. En concret, el govern proposa un augment d’1.105.000 euros en el pressupost de 2016. A finals de l’any 2016, per altra banda, es calcularà de nou l’augment necessari per assolir els objectius que planteja la mesura de govern entre els anys 2017 i 2019. Per tant, el pressupost que el govern preveu destinar per desplegar les primeres mesures per combatre les violències masclistes per a l’any 2016 serà de 5,8 milions d’euros.

Creació d’un nou sistema de recollida de dades

Una de les vies fonamentals per conèixer i actuar per reduir les violències masclistes és disposar d’un sistema d’informació eficaç que de manera periòdica proporcioni dades sobre la magnitud, l’impacte, les dimensions i les característiques en què es produeixen aquestes violències en les dones i en els seus fills i les seves filles a la ciutat. En l’actualitat els sistemes d’informació tenen moltes limitacions. Per obtenir dades sobre Barcelona es disposa només de l’enquesta de violència masclista que es realitza cada 5 anys en l’àmbit català, i que només s’ha fet una vegada, enquesta que no va permetre disposar de dades específiques per districtes. En tot cas, 5 anys és un interval de temps massa ample, que no permet fer un seguiment acurat del fenomen,

Una font a través de la qual es poden obtenir aquestes dades és l’Enquesta de Victimització, que realitza l’àrea de Seguretat de l’Ajuntament, però que fins ara no inclou preguntes sobre violència masclista.

Per altra banda, fins a la data no es recullen de manera específica altres formes de violència masclista que es produeixen en l’àmbit comunitari: la mutació genital femenina, els matrimonis forçats i el tràfic d’éssers humans amb fins d’explotació sexual. La recollida d’aquestes dades en un futur pròxim pot permetre orientar un treball preventiu, d’atenció i de recuperació de les persones afectades.

Davant de les llacunes actuals dels sistemes d’informació la mesura de govern preveu, entre altres, les següents actuacions:

- ❖ Crear un sistema unificat de recollida i anàlisi de les dades de prevalença, àmbits i formes en que es manifesten les violències masclistes a la ciutat. Fer públiques aquestes dades mitjançant informes bianuals i amb difusió a través del lloc web del departament de Feminismes.

- ❖ Revisar i millorar el Sistema d'Informació d'Acció Social (SIAS) o l'aplicació SARA, perquè recullin àmpliament les dades de les persones ateses en els serveis d'atenció i recuperació, incloent tots els serveis vinculats a aquests processos.
- ❖ Garantir que l'enquesta municipal de victimització o alguna altra enquesta de l'àmbit de la seguretat recull dades sobre violència masclista de manera periòdica i en fa l'anàlisi.
- ❖ Recollir dades sobre la prevalença dels matrimonis forçats, mutilació genital femenina i del tràfic d'éssers humans amb fins d'explotació sexual a Barcelona, comptant amb tots els actors socials i institucionals de la ciutat que intervenen en aquests casos, com ara el sistema educatiu, el sistema sanitari, o els cossos policials entre altres.

Avaluació, revisió i millora dels serveis

La resposta institucional a la violència masclista a Barcelona es vertebra a través de diferents serveis, entre els quals:

- Punts d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD)
- Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA)
- Centres de Serveis Socials Bàsics (CSS)
- Programa de teleassistència mòbil per a víctimes de violència de gènere (ATENPRO)
- Servei d'Atenció a Homes (SAH) per a la promoció de relacions no violentes
- Recursos d'acolliment d'urgència i de llarga estada

En tots aquests serveis el nombre de dones, fills i filles i homes atesos ha augmentat considerablement en els darrers anys. I segons la regidora Laura Pérez, **“ara mateix tenim un problema de col·lapse als serveis que hem de reforçar”**.

PIAD:

2012 → 2.204 dones ateses

2013 → 2.549 dones ateses

2014 → 2.943 dones ateses

2015 (primer semestre) → 1.961 dones ateses

SARA:

2012 → 1.166 dones ateses

2013 → 1.345 dones ateses

2014 → 1.356 dones ateses

2015 (primer semestre) → 1.118 dones ateses

CSS:

Acolliments d'urgència i llarga durada per dones i infants i adolescents menors d'edat

	2012	2013	2014
Dones acollides d'urgència	127	136	144
Dones acollides en llarga estada	69	82	100
Infants i adolescents acollits d'urgència	113	124	127
Infants i adolescents acollits en llarga estada	73	84	108

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'informe de l'any 2014 dels Serveis municipals d'atenció per violència masclista dependents de la direcció de Dona.

ATENPRO:

2012 → 286 usuàries

2013 → 308 usuàries

2014 → 350 usuàries

2015 (primer semestre) → 310 usuàries

SAH:

2012 → 99 homes atesos presencialment dels quals 30 han realitzat tractament grupal

2013 → 113 homes atesos presencialment, dels quals 30 han realitzat tractament grupal

2014 → 137 homes atesos presencialment, dels quals 37 han realitzat tractament grupal

2015 (primer semestre) → 84 homes atesos presencialment

Algunes de les actuacions previstes a la mesura de govern per millorar els circuits d'atenció són les següents:

<i>Reforç del sistema d'atenció i dels equips professionals</i>
❖ Reforçar els recursos humans i materials per l'atenció i la recuperació al dispositiu municipal d'atenció per violència masclista CSS, SARA, PIAD i SAH.
❖ Reforçar els recursos humans i la formació en perspectiva de gènere i especialitzar en violències masclistes els equips professionals dels Centres de Serveis Socials.
❖ Posar en marxa les millores en els criteris organitzatius del circuit per l'atenció bàsica en situacions de violència masclista per afavorir una coordinació més eficaç entre PIAD, SARA, SAH i CSS ¹ , i reforçar el pressupost dedicat a la coordinació dels serveis.
❖ Establir un canvi en el model organitzatiu dels PIAD perquè proporcionin, en els casos previstos en el document <i>Millores en el model d'atenció de violència masclista als serveis socials bàsics de l'Ajuntament de Barcelona</i> , tractament psicològic a dones que viuen violència masclista, mitjançant l'especialització de les professionals, i perquè passin a desplegar tot un treball comunitari que permeti la coordinació i suport del teixit social en la detecció i acompanyament a les dones.
❖ Impulsar plecs de contractació pública dels diferents recursos externalitzats que garanteixin unes condicions laborals dignes a les treballadores i els treballadors.
❖ Incloure en l'estudi sobre la viabilitat i pertinença de la municipalització de les

¹ Aquestes millores es troben desplegadas i detallades al document *Millores en el model d'atenció de violència masclista als serveis socials bàsics de l'Ajuntament de Barcelona* de juliol de 2015

externalitzacions de l'ajuntament els serveis contra la violència masclista.

- ❖ Abordar i minimitzar l'estrès psicosocial entre els equips de professionals dels serveis d'atenció contra la violència masclista, proporcionant també el suport psicològic necessari.

Millores de la resposta institucional

- ❖ Avaluar el Circuit Barcelona contra la violència masclista i establir les millores pertinents en base a les recomanacions de l'avaluació. Donar un nou impuls interinstitucional i de colidertage.

- ❖ Avançar en metodologies d'intervenció en l'atenció específica en funció de la diversitat sexual, els recursos econòmics, l'origen nacional i/o ètnic, la diversitat funcional, i l'edat, sense incórrer en la victimització múltiple en els processos d'atenció.

- ❖ Incorporar l'estratègia d'anàlisi conjunta de casos entre els PIAD, CSS i el SARA, consolidar els espais d'assessorament o espais d'interconsulta entre professionals per analitzar el cas i valorar el seu abordatge.

- ❖ Avançar en el model d'intervenció amb dones migrades que no tenen regularitzada la seva situació administrativa, i garantir una intervenció institucional no racista.

- ❖ Desplegar al llarg del mandat una campanya informativa continuada sobre els recursos existents d'atenció a les persones que viuen les violències masclistes.

- ❖ Elaborar un protocol de dol de ciutat, definit conjuntament amb els moviments feministes de la ciutat que permeti visibilitzar el rebuig institucional i social de manera sistemàtica i ferma davant el femicidi o intent de femicidi, i coordinar els diferents actors institucionals implicats i tota l'atenció individual, familiar i comunitària necessària.

Ampliar els recursos bàsics per la recuperació

- ❖ Augmentar el número de places per acollir dones i els seus fills/es víctimes de violència masclista. Per al 2016 es preveu l'ampliació d'un pis d'acollida d'urgència, i 6 de llarga estada. Per la resta d'anys es calcularà durant el 2016.
- ❖ Revisar els criteris d'accés a pisos de protecció social per augmentar la cobertura en casos que tradicionalment han quedat exclosos, informant les dones de les possibilitats d'accés.
- ❖ Impulsar la inclusió de protocols contra les violències masclistes a les empreses (clàusules d'igualtat, contra l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de gènere), tant a les públiques com a les contractades per l'Ajuntament. I garantir l'atenció especialitzada a les violències en aquest àmbit en els diferents serveis municipals.
- ❖ Reforçar i impulsar nous projectes de formació ocupacional i d'inserció laboral per les dones que viuen o surten de qualsevol situació de violència masclista.

Donar suport a la societat civil organitzada i a les persones de l'entorn de les dones

- ❖ Paral·lelament a tot el reforç que es dedicarà per garantir uns serveis públics de major qualitat en l'atenció a les violències masclistes, es reforçarà el treball en xarxa, la coordinació i el suport a les entitats socials pel treball imprescindible i complementari als serveis públics que realitzen d'atenció i d'acompanyament a les dones i als infants i adolescents en situacions de violència.
- ❖ Enfortir a través del treball comunitari dels PIAD la informació i assessorament a les persones de l'entorn de les dones, pel que fa al seu rol en les situacions de detecció de violència masclista.

Reforçar i definir els criteris d'intervenció per la recuperació Infància i adolescència

- ❖ Iniciar un grup de treball entre professionals dels diferents serveis implicats que al

<p>llarg del 2016 revisi i millori el model d'atenció a la infància i adolescència víctimes de violències masclistes.</p>
<ul style="list-style-type: none">❖ Definir criteris per la detecció, l'exploració i la recuperació dels infants i els/les adolescents, mitjançant la coordinació i el treball en xarxa en l'atenció entre els Centres de Serveis Socials i el SARA.
<ul style="list-style-type: none">❖ Avançar en un procediment de seguiment a mig i llarg termini dels i les infants i adolescents que hagin estat víctimes de violència masclista per assegurar la seva total recuperació.
<ul style="list-style-type: none">❖ Garantir des del treball comunitari dels PIAD i amb més formació al professorat, monitors/res de lleure i altres actors clau per una millor detecció de les violències masclistes que puguin viure els i les infants i adolescents.
<ul style="list-style-type: none">❖ Reforçar els mecanismes de seguiment des de les escoles, centres oberts i entitats de lleure amb aquells infants i adolescents que s'hagi detectat que viuen situacions de violència masclista.

Actuacions vinculades amb el sistema judicial

<ul style="list-style-type: none">❖ Establir un diàleg amb la judicatura de Barcelona per assolir millores en els processos judicials evitant la doble victimització de les dones (revictimització), per obrir espais d'interlocució, coneixement mutu i treball conjunt d'anàlisi de les situacions, i col·laborar en la formació de l'estament judicial en el procés de la dona.
<ul style="list-style-type: none">❖ Impulsar i recolzar els projectes d'acompanyament en el procés judicial, en el qual les entitats de dones realitzin un acompanyament qualificat, informant a la dona i vinculant-la a la xarxa d'atenció.
<ul style="list-style-type: none">❖ Personar-se com a acusació particular en els procediments penals en el cas de lesions greus o d'assassinat (femicidi) o temptativa d'homicidi de la dona, coordinant amb altres administracions els procediments per aconseguir el consentiment de les famílies.

Actuacions per visibilitzar i reforçar la intervenció en matèria de violència sexual

- ❖ Garantir els drets de les dones víctimes de tràfic d'éssers humans amb fins d'exploració sexual a partir d'establir procediments coordinats d'abordatge: circuit, formació als actors implicats en la intervenció, instruments de protecció a la víctima, reforç del rol de les entitats socials, etc.
- ❖ Millorar els protocols d'atenció i recuperació de les dones i adolescents que han viscut agressions i assetjament sexual (violència sexual) i impulsar el seu abordatge en col·laboració amb altres actors.
- ❖ Obrir dues línies d'intervenció, una en matèria de matrimonis forçats i una altra en matèria de casos de mutilació genital femenina, comptant amb tots els actors socials i institucionals de la ciutat que han impulsat alguna línia d'actuació o que poden fer-ho a mig i llarg termini, com ara el sistema educatiu, el sistema sanitari, el teixit associatiu, entre altres.

Noves estratègies per la prevenció del sexisme

El govern municipal també desplegarà tot un seguit d'actuacions per treballar en l'àmbit de la prevenció contra el sexisme. Accions com abordar les violències masclistes entre el jovent a les xarxes socials i via telèfon mòbil, o formar els diferents actors socials i educatius en matèria de prevenció de la violència masclista.

El 25N, actes a tots els districtes

El 25 de novembre va ser declarat dia internacional per l'eliminació de la violència vers les dones el juliol de 1981, en el context del primer Encuentro Feminista de Latinoamèrica y del Caribe celebrat a Bogotà (Colòmbia). En aquesta trobada les dones van denunciar la violència de gènere en l'àmbit domèstic i la violació i l'assetjament sexual en l'àmbit dels governs, incloent-hi la tortura i els abusos que patien moltes presoneres polítiques.

Es va escollir aquest dia per commemorar el violent assassinat de les germanes Mirabal (Patria, Minerva i Maria Teresa), tres activistes polítiques assassinades el 25 de novembre de 1960 mentre anaven a Puerto Plata a visitar els seus marits empresonats, en mans de la policia secreta del dictador Rafael Trujillo a la República Dominicana. Dedé, que viu a Bèlgica, és l'única germana que va sobreviure. Els seus cadàvers destrossats van aparèixer al fons d'un barranc. Per al moviment popular i feminista de la República Dominicana, històricament,

aquestes dones han simbolitzat la lluita i la resistència. El 1999, l'Organització de les Nacions Unides va donar caràcter oficial a aquesta data.

Aquests
celebraran
nombrosos

dies se
a Barcelona
actes

commemoratiu i de rebuig a totes les formes de violència masclista. Tots els districtes de la ciutat han programat activitats, algunes de les quals ja s'han celebrat durant els dies previs a la data, com a Sarrià-Sant Gervasi a on es van encendre espelmes per l'eliminació de la violència masclista el 20 de novembre passat a la plaça Consell de la Vila, i es va fer l'obra de teatre "El diari de la Martina", el 21 de novembre al Teatre de Sarrià. O a l'Eixample, a on dimarts, 17 de novembre a l'Espai de Gent Gran de Sant Antoni, va tenir lloc un cinefòrum sobre la pel·lícula "Nedar" de Carla Subirana. En aquest cinefòrum es va gaudir del pas de la pel·lícula i d'una presentació a càrrec de la directora i una de les protagonistes del film, que van analitzar tres generacions de dones soles que s'enfronten a un viatge personal i reflexionen sobre la pèrdua de la memòria familiar i col·lectiva. L'acte el va organitzar el Punt d'Informació i Atenció a les Dones de l'Eixample.

Altres actes programats arreu de la ciutat en els propers dies són els següents:

LES CORTS:

Sota el lema *Vull Caminar tranquil·la. Carrers sense assetjament*, al districte de les Corts s'ha organitzat una acció de pintura, dansa i lectures dramatitzades al carrer Conxita Supervia (xamfrà del carrer Comandant Benitez). Se celebra el 25 de novembre i començarà a les 18:30h amb la presentació i la pintada del "*Mur de la denúncia contra l'assetjament sexual al carrer*", un graffiti dissenyat amb la col·laboració dels adolescents de l'Espai Adolescent Can Bacardi i artistes de Rebobinart que plasma de forma visual una reflexió al voltant de l'assetjament sexual vers les dones als espais públics. Simultàniament, mentre es pinta el mur, es farà una performance de dansa sobre situacions d'assetjaments al carrer organitzat per La Caldera amb la col·laboració de joves del taller de teatre del Casal de Joves de Les Corts i altres dones voluntàries. Posteriorment es llegiran textos per sensibilitzar sobre la violència masclista amb la participació de la Taula de Dones de Les Corts.

SANT MARTÍ:

L'acte instucional i central del Consell de les Dones del districte de Sant Martí serà el lliuraemtn del Premi Jove de Còmic de Sant Martí. Es desenvoluparà dijous 26 de novembre a les 19 hores a la biblioteca del Poblenou Manuel Arranz (al c/ Juncar 35). L'acte està impulsat per l'Ajuntament de Barcelona i organitzat pel Districte de Sant Martí, la Regidoria de Feminsmes i LGTBI i el Consorci de Biblioteques de Barcelona. Hi col·laboren: El Consell de les Dones de Sant Martí, l'Escola Joso i Trama Serveis Culturals Assoc. Durant l'acte es farà l'entrega de premis a les persones guanyadores del Concurs "Premi Jove de Còmic Sant Martí per a la prevenció i eradicació de la violència masclista". Durant l'acte es farà lectura del manifest elaborat per el Consell de les dones Sant Martí. També tindrà lloc una dinàmica organitzada per Trama- serveis culturals, sobre les violències de gènere. Tancaran l'acte grups de música rap de l'Institut Quatre Cantons del Poblenou que han preparat temes específics per a aquest dia.

SANTS-MONTJUÏC:

"*El crim dels llençols blancs*" serà la representació de teatre al carrer amb la qual al districte de Sants-Montjuïc es denunciaran tots els tipus de violència que pateixen les dones. L'acte que tindrà lloc el 25 de novembre a les 17:30h es desenvoluparà a la plaça Bonet i Muixí, i també es farà lectura d'un manifest en record de totes les dones assassinades en mans de les seves parelles o exparelles durant el 2015.

SANT ANDREU:

El 26 de novembre a les 18:00 hores a la plaça Orfila es farà una encesa d'espelmes al voltant del símbol de la dona, es llegirà un manifest i es desenvoluparà una performance amb el grup 3 es Multitud. L'acte l'organitza el Consell de les Dones del Districte de Sant Andreu, i la Xarxa Jove de la Trinitat Vella.

NOU BARRIS:

El 25 de novembre Nou Barris penjarà una pancarta a la façana de la seu del Districte i es convocarà una concentració a les 13:00 hores davant la mateixa seu per fer una lectura d'un manifest en contra de la violència masclista i un minut de silenci en record de les víctimes. La concentració es difondrà amb una octaveta.

CIUTAT VELLA:

Amb el lema "Prou violència, juntes podem!", Ciutat Vella celebrarà l'acte contra la violència vers les dones el 25 de novembre, a les 11:00 hores a la Rambla del Raval. L'activitat vol ser un homenatge per part de les dones del Raval a les dones víctimes de la violència masclista. També es desenvoluparà un espectacle de dansa, un mural participatiu i un homenatge simbòlic. Organitza: RavalDona, Taula de Dones del Raval i PIAD de Ciutat Vella.

GRÀCIA:

Divendres 27 de novembre a les 19:30 hores a la plaça de la Virreina tindrà lloc l'acte central de rebuig a la violència masclista del Districte de Gràcia. Es llegirà un manifest del Consell de les Dones de Gràcia, i hi haurà una actuació poètica i musical d'Alba Tor, acompanyada de César Sangay. L'acte l'organitza el Districte i el Consell de les Dones de Gràcia.

HORTA-GUINARDÓ:

Divendres, 27 de novembre a les 18:00 hores a la plaça Eivissa, es desenvoluparà un mural participatiu de denúncia a l'assetjament sexual a l'espai públic, un acte que ha organitzat el centre cívic Matas i Ramis.

X Premi 25N

La Regidoria de Cicle de Vida, Feminismes i LGTBI impulsa el Premi 25 de novembre - Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència vers les Dones. Enguany, la convocatòria s'ha dedicat a la prevenció de l'assetjament sexual vers les dones en els espais públics. Per això lema de tota la jornada és, aquest any, "Vull caminar tranquil·la. Carrers sense assetjament".

La finalitat del premi és donar suport a aquelles iniciatives que duen a terme les associacions, entitats i grups de la ciutat, que tinguin com objectiu la sensibilització, prevenció, la denúncia i l'afrontament de l'assetjament sexual vers les dones en els espais públics (carrer, transports públics, espais d'oci, etc.).

Està adreçat a projectes de persones físiques, grups, associacions o entitats sense ànim de lucre de la ciutat de Barcelona. El Premi té una dotació econòmica de 7.500 euros, i es lliurarà en un acte solemne que tindrà lloc el 25 de novembre a les 17:00 hores al Saló de Cent.

CARRERS SENSE
Vull
caminar
tranquil·la
ASSETJAMENT

X PREMI
25 DE NOVEMBRE

DIA INTERNACIONAL
PER A L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA
VERS LES DONES

CONVOCATÒRIA 2015
*Assetjament sexual vers les dones
als espais públics*

Ajuntament de
Barcelona